



การพัฒนามาตรฐานงานอาสาสมัครไทย

งานประชุมระดับชาติด้านการอาสาสมัคร ครั้งที่ 1 วันที่ 8 พค. 13.30 - 15.00 น.

ณ ห้องประชุม 5310 ชั้น 3 อาคารसनัน เกตุทัศน์ (อาคาร 5) มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

องค์กรที่รับผิดชอบ : เครือข่ายจิตอาสา (Volunteer Spirit Network)

วิทยากร : คุณนันทินี มาลานนท์ : ผู้จัดการเครือข่ายจิตอาสา

คุณศิริวัฒน์ คันทารส : ผู้ประสานงานโครงการฝ่ายจัดการกระบวนการเรียนรู้ เครือข่ายจิตอาสา

คุณอภิชาติ ลือสกล : นักจัดการกระบวนการอิสระ

รูปแบบการประชุม : กระบวนการระดมความคิดเห็นอย่างมีส่วนร่วม

ในช่วงแรกของการประชุม ผู้ดำเนินการประชุมให้ผู้ร่วมเข้าประชุมนิยามคำว่ามาตรฐานงานอาสาสมัครตามความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุม ซึ่งผู้เข้าร่วมประชุมได้ให้นิยามที่หลากหลายประกอบด้วย การจัดทำกรอบหรือแนวทางการบริหารจัดการอาสาสมัคร ระบบที่ถูกต้อง การทำงานเป็นระบบ แนวทางปฏิบัติที่ควรมี แนวทางกลาง เพื่อการแยกประเภทความเชี่ยวชาญ กำหนดขั้นตอน และแนวทาง รูปแบบอาสาสมัครที่แตกต่างกัน แต่ละประเภท อาจกำหนดเป็นข้อตกลง เพื่อสอดคล้องกับรูปแบบกิจกรรม มาตรฐานกลางที่ทุกคนปฏิบัติร่วมกันกับกลุ่มเป้าหมายแต่ละกลุ่ม มาตรฐานหลัก หรือมาตรฐานกลาง โดยเนื้อหาคืออาสาสมัครคือการให้ และการได้รับสิ่งตอบแทนกลับมาที่ไม่ใช่ตัวเงิน แต่เป็นด้านจิตใจ และการพัฒนาตนเอง มาตรฐานสากลที่ในประเทศไทยยังไม่มี เป็นเครื่องมือที่วัดได้อย่างชัดเจน การกำหนดกรอบที่เป็นเอกภาพ สำหรับความแตกต่างและหลากหลาย พื้นฐานที่ควรสร้างขึ้นเพื่อให้อาสาสมัครทำงานได้ดียิ่งขึ้น มาตรฐานของหน่วยงาน ในการคัดเลือก มาตรฐานของตัวอาสาสมัครเอง และคุณสมบัติ แนวทางการบริหารจัดการอาสาสมัครที่กำหนดร่วมกันในรูปแบบเดียวกัน เช่น การคัดเลือก กำหนดคุณสมบัติที่เหมาะสมขออาสาสมัครในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน เช่น ภัยพิบัติ เป็นต้น การเตรียมความพร้อมในแนวทางเดียวกัน ข้อตกลงร่วมกันของอาสาสมัคร กระบวนการเรียนรู้ และการสร้างคุณภาพของอาสาสมัครแนวทางขององค์กรในการทำงานร่วมกันให้เกิดประโยชน์ทั้งองค์กรและตัวอาสาสมัคร มาตรฐานตามเนื้องานที่แตกต่างกัน แนวทางปฏิบัติและการสร้างค่านิยม โดยมาตรฐานที่ขึ้นอยู่กับหลักเกณฑ์ของแต่ละองค์กร เช่น สิ่งแวดล้อม สาธารณสุข หลักการหรือแนวทางที่เกิดจากข้อตกลงร่วมกัน และเป็นประโยชน์ ข้อกำหนดหรือกติกาที่ทำให้เกิดความเข้าใจร่วมกันกับทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง กรอบหรือแนว



ทางการบริหารจัดการที่เป็นระบบตั้งแต่การเริ่มต้นจนถึงการประเมิน และสามารถนำประสบการณ์มาต่อยอดเพื่อให้เกิดการพัฒนา

ในช่วงที่สองของการประชุม ผู้ดำเนินการประชุมได้แบ่งกลุ่มเป็น 2 กลุ่มโดยให้แต่ละกลุ่มระดมสมองใน 3 ประเด็นคำถาม คือ 1. งานอาชีวศึกษาที่ดีเป็นอย่างไร? 2. อาชีวศึกษาที่ดีเป็นอย่างไร? และ 3. องค์ประกอบที่เราอยากส่งอาชีวศึกษาไปทำงานมีลักษณะอย่างไร? เพื่อนำข้อสรุปที่ได้มาเป็นข้อมูลพื้นฐานในการออกแบบมาตรฐานการบริหารจัดการอาชีวศึกษาในระยะต่อไป

กลุ่มที่ 1

งานอาชีวศึกษาที่ดีเป็นอย่างไร?

- สนองต่อความต้องการของชุมชน/สังคม ตรงตามความต้องการ
- มีเป้าหมายเพื่อส่วนรวม
- มีระบบการกลั่นกรองและคัดเลือกอาชีวศึกษา
- ควรมีการจัดกระบวนการในการจัดการอาชีวศึกษา
- มีกรอบภาระงานชัดเจน/ระยะเวลา/บทบาทหน้าที่ ตรงตามทักษะ/ คนกับงาน
- มีกระบวนการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ก่อน/ระหว่าง/หลังการทำงาน

อาชีวศึกษาที่ดีเป็นอย่างไร?

- มีหัวใจอาสา
- อยากเรียนรู้
- จิตสำนึก
- ได้ฝึกประสบการณ์/เรียนรู้
- มีทักษะสอดคล้องกับงาน
- มีความพร้อมในการทำงาน
- มีทัศนคติที่ดีต่อการทำงาน
- เสียสละ
- ทำงานกับผู้อื่นได้/ยอมรับความเห็นต่าง/เป็นผู้นำและผู้ตาม



- มีทักษะการแก้ปัญหา/เชิงสร้างสรรค์/เป็นระบบ

องค์กรที่เราอยากส่งอาสาสมัครไปทำงานมีลักษณะอย่างไร?

- มีหน่วยงานที่รับผิดชอบชัดเจน
- มีแนวทางและเป้าหมายที่ชัดเจน/ไปในทิศทางเดียวกัน
- มีระบบและการจัดการ (ไม่อิงตัวบุคคล) มีการประเมิน ติดตามคุณภาพ
- มีเครือข่าย และการทำงานต่อเนื่อง มีระบบการรักษาอาสาสมัคร
- มีระบบการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพ /ประชาสัมพันธ์
- มีระบบฐานข้อมูลในการรับเข้า ดูแล รักษาอาสาสมัคร
- มีบุคลากรที่เป็นต้นแบบ มีความเป็นธรรมชาติ มีความตั้งใจและใฝ่รู้

กลุ่มที่สอง (บุคคลกรจากสถาบันการศึกษา)

งานอาสาสมัครที่ดีเป็นอย่างไร?

- ให้บริการ ประโยชน์ส่วนรวมกับสังคม
- ให้อาสาสมัครได้เรียนรู้และพัฒนาตนเอง/ประสบการณ์
- ตอบโจทย์ความต้องการที่แท้จริงของพื้นที่
- เป็นงานที่เข้าไปเจาะประเด็นปัญหาที่ต้องการของอาสาสมัครจริงๆ
- กระบวนการในการเตรียมความพร้อมของอาสาสมัคร
- อาสาสมัครมีส่วนร่วมในการคิดงาน
- อุดช่องว่างของการเหลื่อมล้ำ
- เปิดโอกาสให้อาสาสมัครสร้างงานหรือต่อยอดได้เอง
- เชื้อต่อการที่อาสาสมัครได้ใช้ทักษะที่หลากหลายในงานเดียวกัน
- เป็นงานที่สร้างเครือข่ายและผู้นำอาสาสมัครให้เกิดอาสาสมัครคนอื่นๆ

อาสาสมัครที่เราอยากจะเป็นอย่างไร?

- ได้คนที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่หรือสถานการณ์นั้นๆ
- อยากได้คนที่มีความต่อเนื่อง มาร่วมงานอย่างต่อเนื่อง
- มีวินัย ความรับผิดชอบ เคารพกติกา มารยาท



- ความสนุกกับการได้ทำงานอาชีวศึกษา
- มาร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้
- เข้าใจตัวเอง ชุมชน และกลุ่มเป้าหมายที่ทำงานด้วย
- มีการแตกยอด เข้ามาเรียนรู้แล้วออกไปทำเองโดยขยายต่อไป
- ความท้าทายในความเป็นจิตอาสา ไม่ว่าจะอยู่ฐานะไหน
- ความต่อเนื่องในการทำงานอาชีวศึกษา ความยั่งยืน (sustainability)
- คุณภาพในการมาทำจิตอาสา
- ความพร้อมของตัวอาชีวศึกษา เช่น ทักษะ ทศนคติ
- มี commitment ในการเข้ามาร่วมของอาชีวศึกษา
- วัฒนธรรมในการเป็นผู้นำในการเปลี่ยนแปลง
- การสร้างเครือข่าย

องค์กรที่เราอยากส่งอาชีวศึกษาไปทำงานมีลักษณะอย่างไร?

- องค์กรที่สอดคล้องกับนโยบายและพันธกิจของมหาวิทยาลัย
- สอดคล้องกับเป้าหมายของหน่วยงาน
- มีเนื้องาน ระบบงบประมาณที่ชัดเจน
- ทำงานเป็นเครือข่ายสนับสนุนการสร้างคน
- งานสร้างผลกระทบ (impact) ได้จริง / เน้นการสร้างการเปลี่ยนแปลงสังคม
- ภารกิจชัดเจน และวัดได้
- มีวัฒนธรรม จรรยาบรรณองค์กร มีคุณค่า (core value)
- ให้การมีส่วนร่วมของอาชีวศึกษาเป็นเรื่องสำคัญ เช่นร่วมสร้างกระบวนการ
- มีแผนในการรักษา (maintain) อาชีวศึกษาอย่างยั่งยืน เช่น training/evaluation/follow up
- มีระบบในการจัดการอาชีวศึกษา
- ความร่วมมือขององค์กรที่มีวัตถุประสงค์เหมือนกัน เพื่อแบ่งปันอาชีวศึกษา
- ความหลากหลายของกิจกรรม / มีนวัตกรรม
- มีระบบการสื่อสารระหว่างองค์กรกับอาชีวศึกษา
- มีการให้คุณค่ากับอาชีวศึกษา

